

Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget 2020

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn for arbeidet med læringsmiljøet og utvalgets mandat	2
Innhold og struktur for utvalgets arbeid og rapportering	2
Det fysiske læringsmiljøet	3
<i>Gjennomførte tiltak knyttet til det fysiske læringsmiljøet.....</i>	<i>3</i>
Det digitale læringsmiljøet	4
Det psykososiale læringsmiljøet	4
<i>Gjennomførte tiltak knyttet til det psykososiale læringsmiljøet</i>	<i>5</i>
<i>Bibliotekenes virksomhet.....</i>	<i>5</i>
<i>Studentsamskipnadens virksomhet</i>	<i>5</i>
Studentsamskipnadens tiltak for studenter som følge av pandemisituasjonen	6
Det organisatoriske læringsmiljøet	7
<i>Studentmedvirkning gjennom studentdemokratiet</i>	<i>8</i>
Oversikt over innkommende meldinger gjennom Si ifra.....	8
Utvalgets hovedaktiviteter i 2020	9
<i>Orienteringer.....</i>	<i>10</i>
<i>Interne høringer ved HiØ</i>	<i>10</i>
<i>Innspill til høgskolens aktivitetsplan.....</i>	<i>10</i>
<i>Dialog med fagavdelingene.....</i>	<i>10</i>
<i>Læringsmiljøpris.....</i>	<i>10</i>
<i>Samarbeid, tilsyn og støtte til læringsmiljøtiltak.....</i>	<i>10</i>
<i>Oppfølging av Handlingsplan for universell utforming</i>	<i>11</i>
Tiltak for universell utforming av det digitale læringsmiljøet.....	11
Tiltak for universell utforming av det fysiske læringsmiljøet.....	12
<i>Utvalgets Årsplan og budsjett for 2021.....</i>	<i>12</i>
Oppsummering og utvalgets anbefalinger	14
<i>Formalisere ansvarlig for oppfølging og koordinering av arbeidet med universell utforming</i>	<i>14</i>
<i>Styrke utvalgets rolle som medvirkende og rådgivende organ i det systematiske kvalitetsarbeidet</i>	<i>15</i>

Rapporten er utarbeidet av Margrethe Karijord Johnsen (leder), Sarah Naomi Lunner (nestleder) og Tommy Payne (utvalgssekretær) og godkjent i læringsmiljøutvalget den 16.04.2021. Eventuelle henvendelser rettes til tommy.payne@hiof.no.

Bakgrunn for arbeidet med læringsmiljøet og utvalgets mandat

Lov om universiteter og høyskoler § 4-3 fastslår følgende om ansvaret for ivaretagelse av læringsmiljøet:

(1) Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

(2) Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd (...).

(3) Ved institusjonen skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene i første og annet ledd blir gjennomført. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd (...). Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø (...).

Med bakgrunn i innspill fra Høgskolestyret knyttet til Årsrapport 2019, har utvalgets sammensetning i henhold til mandat blitt revidert. Dette for å styrke utvalget og særlig dets funksjon inn mot fagavdelingene, hvor prorektor for utdanning ble fast medlem fra 01.08.2020. Tilsvarende ble utvalget utvidet med ytterligere én studentrepresentant for å opprettholde balanse med lik ansatt – og studentrepresentasjon i utvalget. Videre ble læringsmiljøkvalitet i 2020 definert som et av høgskolens seks kvalitetsområder i revidert kvalitetssystem. Dette for å synliggjøre læringsmiljø som en sentral del av høgskolens systematiske arbeid med studiekvalitet.

Innhold og struktur for utvalgets arbeid og rapportering

LMUs rapport til styret for 2020 er med bakgrunn i utvalgets mandat, delt inn i *det psykososiale, det digitale, det fysiske og det organisatoriske læringsmiljøet*, med fokus på status og oppfølging av tiltak som tematisk er knyttet til disse. En beskrivelse av de ulike delene er gjengitt i tråd med Universell (<https://www.universell.no/lmu/lmu-haandbok/>) sine definisjoner under hvert avsnitt.

LMU har i 2020 samlet inn/brukt følgende kilder til informasjon om læringsmiljøet ved institusjonen:

- Orienteringer fra administrative enheter
- Orienteringer fra læringsmiljøkonsulent
- Tilbakemeldings- og avvikssystemet *Si ifra*

LMU har i 2020 gjennomført totalt 10 møter. Arbeidsutvalget for LMU (leder, nestleder og sekretær) har i tillegg gjennomført 10 arbeidsutvalgsmøter for saksforberedelse.

Utvalget har ikke deltatt på nasjonale konferanser i 2020.

Det fysiske læringsmiljøet

Det fysiske læringsmiljøet kjennetegnes av faktorer som gjelder fysiske forhold og omgivelser. De fysiske omgivelsene skal være utformet slik at de legger til rette for gode og inkluderende læringsprosesser for alle, og uten å være til hinder for studiene.

Utformingen av det fysiske læringsmiljøet vies stor plass i universitets- og høyskoleloven (§4-3(2)). Det handler mer spesifikt om faktorer som bygningsmasse, lysforhold på lesesalen, lyd i auditorier, gang- og sykkelveier, uteområder, ventilasjon på biblioteket, tilgang på hvilerom, tilrettelegging for begge kjønn, og god fysisk tilgjengelighet og så videre. Universell utforming er også med i listen over utformingen av det fysiske læringsmiljø.

Utformingen av de fysiske omgivelsene setter rammer for læringsaktivitetene og hvordan undervisningen kan gjennomføres. Store auditorier, mindre seminarrom og skjermede studentarbeidsplasser har alle forskjellige bruksområder og –muligheter. Et godt fysisk læringsmiljø handler derfor ikke kun om de tekniske detaljene i et bygg, men hvordan selve utformingen legger til rette for fleksibilitet med tanke på forskjellige læringsprosesser og studentenes behov. Det skal kort og godt kunne fungere som arealer for god læring både nå og i fremtiden.

Når det gjelder det fysiske læringsmiljøet jobbes det kontinuerlig sammen med Statsbygg og Værste AS med å sørge for at våre lokaler overholder de standarder som til enhver tid er satt for tilgjengelighet og universell utforming. Universell utforming handler om at så vel de fysiske som digitale rommene skal fungere som faglige og sosiale møteplasser som skal være tilgjengelige og inkluderende for alle, og dermed bidra til å legge til rette for læring.

Gjennomførte tiltak knyttet til det fysiske læringsmiljøet

Ved studiested Halden er følgende tiltak gjennomført:

- Oppstart av prosjekt for digital øvingslab LU – G1-078, ferdigstilles sommer 2021
- Etablert læringsstøttesenter i bibliotek
- Plan for UU er revidert og lagt ut på websiden Bygg for alle
- Etablert en ny stille lesesal på A1-063. 20 plasser

Ved studiested Fredrikstad er følgende tiltak gjennomført:

- S-222, ny belysning og inventar
- Oppstart av prosjekt sosialsone og møterom M4, ferdigstilles vår 2021
- Nye student lab stoler i H1
- Etablert læringsstøttesenter, opptaksrom og kontor.
- Universell utforming. Gjennomgang av alle bygg. Første utkast av rapporten er ferdig og til gjennomsyn. Det er utarbeidet en handlingsplan for utbedring, det er satt av midler på budsjettet for 2021.
- Det er tilrettelagt for digital eksamen i en del klasserom med trådløst nettverk, datapunkter og el uttak.
- Det er gjennomført et større forprosjekt knyttet til nytt ferdighetscenter for avdeling for Helse og velferd i nytt bygg bak Smia (Dreieværste). Nytt ferdighetscenter åpner vår 2021.

- Reparasjon av gulv Akademi, Black Box.
- Vista utredning har utarbeidet en plan for UU i alle byggene. Planen inneholder også ett forslag til tiltaksplan med budsjett
- Det er startet arbeid med å kjøpe inn tjenester for å tilrettelegge. Arbeidene vil bli avsluttet i 2021.
- Det er utarbeidet en egen handlingsplan for UU i vårt nye leieareal (ca 2000m²) for avdeling helse og velferd i «Dreieværste». Planen følges opp mot byggherre. Avsluttes våren 2021

Ved begge studiesteder er følgende tiltak gjennomført:

- Det er vært gjennomført justeringer på sortering av avfall, hvor sorteringsgraden har økt (Fredrikstad 2018 = 33,6% / 2019 = 37% / 2020=41,5% og Halden 2018 = 47% / 2019 = 61,3% / 2020=59%).
- Oppstart prosjekt Miljøsertifisering, rapport og sertifisering vår 2021.

Det digitale læringsmiljøet

Det digitale læringsmiljø handler om faktorer som berører bruk av IKT i læring, og hvordan bruk av IKT påvirker læreprosessen for studentene. Det digitale læringsmiljø handler om hvordan IKT brukes, integreres og utnyttes som en del av den pedagogiske virksomheten innen hvert enkelt fagområde. Det kan nevnes at universell utforming av IKT-løsninger for eksempel må være slik at det ikke skapes nye barrierer for studenter med nedsatt funksjonsevne.

Konkrete eksempler på verktøy som kommer inn under begrepet digitalt læringsmiljø er Podkaster, e-læringsystemer som Canvas, digital vurdering, Flipped Classroom og MOOC (Massive Open Online Courses).

Følgende tiltak knyttet til det digitale læringsmiljøet er gjennomført inneværende år:

- Innføring av Zoom: I 2020 satt Covid-19 et kraftig preg på all aktivitet ved høyskolen. Læringsmiljøet ble i lange perioder for mange studenter utelukkende digitalt, og det var nødvendig å ta i bruk nye, og bedre plattformer for å understøtte dette. Zoom ble innført som nytt undervisnings- og samhandlingsverktøy tidlig på våren, med tilhørende opplæringsaktiveter og veiledningsaktiveter for god bruk av dette verktøyet. Zoom har muligens vært den viktigste enkeltkomponenten i gjennomføringen av undervisningsaktivitet i 2020.
- Ny visning av studieplaner: Ny visning av studieplaner ble lansert våren 2020. Denne gir en bedre oversikt over innholdet i et studium og gjør det enklere for både nåværende og tidligere studenter å se sitt studieløp.

Flere digitale skjemaer: Flere digitale skjemaer ble utviklet, både for å forenkle og digitalisere skjemaer, men også for å understøtte arbeidsflyt i for eksempel praksisvurderinger. Dette gjør det enklere, tryggere og raskere for både studenter, ansatte og eksterne enn tidligere mer manuelle løsninger. Nye nettsider for Fremmedspråksenteret: Fremmedspråksenteret fikk nye nettsider hvor også alle dets læringsressurser ble tilgjengeliggjort og forbedret.

Det psykososiale læringsmiljøet

Det psykososiale læringsmiljøet dreier seg om hvordan det totale studentmiljøet er, og hvordan det påvirker studentenes læring. Vi snakker da om mellommenneskelig samspill mellom studenter, fagansatte, og ansatte i administrasjonen, samt internt mellom studenter. Det handler om

individuelle opplevelser, følelser og erfaringer som menneskene som deltar i læringen har med seg. For studentene gjelder dette alle forhold som kan ha innvirkning på studentenes gjennomføringsevne, og opplevelse av trivsel og helse. Andre faktorer som har stor innvirkning er gode møteplasser, sosiale aktiviteter, medbestemmelse, respekt og åpenhet.

Gjennomførte tiltak knyttet til det psykososiale læringsmiljøet

Følgende tiltak knyttet til det psykososiale læringsmiljøet er gjennomført inneværende år:

- Institusjonell satsning omkring gjennomføring av studiestart ved å implementere arbeidet som pilot i høgskolens nye prosjektmodell
- Ytterligere styrking av fadderopplegg gjennom å bistå Studentparlamentet med rekruttering, ansettelse og opplæring av nytt fadderstyre.
- Gjennomføring av Studieforbereende dag, et gratis tilbud til søkere som har en bachelorutdanning ved HiØ som førsteprioritet gjennom Samordna opptak, samt til de som har takket ja til studieplass på forkurs, Y-vei eller TRESS for ingeniørutdanning i lokalt opptak. Målet er å gi søkere en bedre oversikt over hva det innebærer å være student, hvilke arbeidsformer som brukes og hvordan studiene er organisert.
- Evaluering av digitalt kurs i studieteknikk og videreføring av tilbudet for undervisningsåret 2020 / 2021 for økt studiemestring.
- Gjennomført 4 webinarer i studieteknikk høsten 2020
- Tildeling av midler til læringsmiljøtiltak

Bibliotekenes virksomhet

Bibliotekene ved HiØ er en viktig aktør for studentene gjennom studieløpet og bidrar i stor grad til et godt læringsmiljø gjennom sine fasiliteter, tjenester og tilbud. Siden nedstengningen den 12. mars har tilbudet blitt tilpasset en digital hverdag og gjennom året har biblioteket gjort en rekke tiltak for å møte studentenes behov.

- Take away – utlevering av bøker ved hovedinngangene til studiestedene
- Sikre digitale tilganger av pensum
- Akademiske skrivekvelder
- Møte med studenter i Zoom under studiestartuken
- Veiledningsvideoer som søking i ulike databaser, kildekritikk og referanseteknikk
- *Lån en bibliotekar* digitalt tilbud for veiledning med en bibliotekar
- Digital skranke
- Veiledningstilbud i akademisk skriving til studenter gjennom Studieverkstedene (90 veiledninger i Fredrikstad og 28 i Halden)
- Studentmentorprosjekt (pilot)

Studentsamskipnadens virksomhet

Studentsamskipnaden i Østfold (SiØ) bidrar til det helhetlige læringsmiljøet gjennom alle sine tjenester. SiØs virksomhet er hjemlet i lov om studentsamskipnader. Lov om studentsamskipnader definerer studentvelferdstjenester slik:

Kapittel 3. Studentvelferdstjenester

§ 8. Studentvelferdstjenester

Studentvelferdstjenester er velferdstjenester til studenter hvor formålet er å støtte opp om de særskilte behov studentene har i kraft av sin livssituasjon som studenter. Studentvelferdstjenester er tjenester til studenter innen kantine, bolig, trening, helse- og omsorgstjenester, rådgivning, studentsosiale, -demokratiske, -faglige og -kulturelle tiltak, barnehageplasser til barn av studenter og salg av studielitteratur til studenter.

Studentsamskipnaden i Østfold (SiØ) har gjennom følgende tiltak bidratt til å styrke det helhetlige læringsmiljøet ved HiØ:

- Studentmiljø: SiØ yter tilskudd til studentsamfunnene gjennom kulturstøtte og bidrar med råd og veiledning til studentsamfunnene. Aktivitetskalender er utviklet i samarbeid med studentorganene som ble lansert i 2021. Det er planlagt og iverksatt studentsosiale lavterskeltiltak.
- Utbygging av studentboliger: SiØ har et langsiktig mål å oppnå en dekningsgrad på ca. 20 %. Nasjonalt har Norsk Studentorganisasjon et mål om gjennomsnittlig 20 % dekningsgrad. Dekningsgraden p.t er 12,9 %. Dekningsgrad pr. studiested er 17,9 % i Fredrikstad og 9,7 % i Halden. I Halden er det nå under oppføring 213 hybelenheter som vil bidra til øke dekningsgraden i Halden til ca. 14 %. De nye studentboligene på Remmen (354 hybelenheter) og Bjølstad (511 hybelenheter) har bidratt til en økning i dekningsgrad fra høsten 2013 på 4,2 % til en dekningsgrad høsten 2020 på 12,9%. Den tidligere lave dekningsgraden har hatt sammenheng med at andelen studenter som bor i fylket har vært høy, hvor en nå ser at disse studentene i økt grad ønsker å bo i studentboliger på campus og gjennom dette bli en større del av læringsmiljøet ved HiØ. Nye studentboliger som er bygget på Bjølstad og som nå er under oppføring på Remmen inneholder, i tillegg til hybler med tilhørende fellesrom, aktivitetsrom og treningsrom. Aktivitetsrommet og treningsrommet på Bjølstad har blitt tatt svært godt imot av studentene på Bjølstad.
- Spisesteder og bokhandel er tjenesteområder som fungerer som viktige møteplasser for studentene, der SiØs førstelinjetjeneste er viktige kontakter for studentene i hverdagen.
- Råd og veiledningstjeneste som et supplement til samfunnets generelle tilbud, hvor SiØ Råd og helse tilbyr studentene rådgivning, støttesamtaler, kurs og veiledning. Videre bidrar SiØ med kompetanse i arbeidet med tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne; herunder blant annet lese- og skrivevansker, samt samarbeider om tilbud med helsestasjon i begge vertskommuner. SiØ tilbyr også en psykologordning for studenter. I tillegg tilbyr SiØ «Assistert selvhjelp» - et digitalt program bygget på kognitiv terapi med følgende tema; Mestring av angst, depresjon, søvnvansker, stress, bekymringer, perfektjonisme, eksponering og selvfølelse. Innen psykisk helse har SiØ viderefremidling til terapi/behandling eksternt (Ambulant team, «Rask psykisk helsehjelp», DPS, privatpraktiserende terapeuter etc.), samtaleterapi hos psykiatrisk sykepleier/familieterapeut og Assistert selvhjelp. Det er arbeides nå om et samarbeid om egen psykologtjeneste for studenter i regi av vertskommunene finansiert av SiØ.

Studentsamskipnadens tiltak for studenter som følge av pandemisituasjonen

Råd og Helse

- Studentsamtaler tilbys som videosamtaler via Confrere.

- Morgenprat på telefon der studentrådgiver ringer for å «sette i gang dagen» til studenter som sliter med motivasjon.
- Jevnlige telefonisk oppfølging i eksamensforberedelsesperioden.
- Walk&Talk midt på dagen i eksamensforberedelsesperioden.
- Podcast
- Egne videosamtaler med råd og tips til eksamensforberedelser i eksamensperioden.
- Digital frokostgruppe der man får tips og råd for strukturering og organisering av studiehverdagen i fellesskap med andre medstudenter.
- Drop-in rådgivning i kantine der studentrådgiver sitter tilgjengelig i spiseområdet.

Studentmiljø

- Allrom på studentboliger åpent hver dag med studentaktivitør tilstede (studiested Fredrikstad), tilsvarende etableres ved studiested Halden høst 2021.
- Ulike arrangementer i allrommet på studentboligene
 - Ukentlige filmkvelder med ulike tema + gratis snacks
 - Tacokvelder der studentene tar ansvaret for matlagingen
 - Matlagingskurs med ulike tema f.eks. mat på budsjett, pastakurs, pizzakurs.
 - Ukentlige brettspillkvelder.
 - Morgenprat m/kaffe i regi av studentaktivitør
- Utendørs turer i nærområdet i regi av studentlivsordinator/studentsamfunn.
- Ukentlig kostholds- og treningsveiledning med personlig trener (PT) i treningsrommet på studentboligene.
- Frisbeegolfkurs.
- Digital quiz i regi av studentaktivitør.
- Ulike konkurranser med premier i sosiale medier.
- Pynte til jul og tilby julefeiring for de som ønsker det i studentboligene.
- Halloween- og juleverksted i studentboligene.

Det organisatoriske læringsmiljøet

Begrepet organisatorisk læringsmiljø gjelder forhold relatert til hvordan studiene er organisert, ulike studieadministrative systemer, struktur og organisering av arbeidet med læringsmiljø med mer. Vi kaller det de grep lærerstedet tar for å utvikle utdanningskvalitet og læringsmiljø, oppfølging av studentene, og systemer for medvirkning og tilbakemeldinger fra studentene.

Følgende tiltak knyttet til det organisatoriske læringsmiljøet er gjennomført inneværende år:

- Opplæring av studentrepresentanter til styrer, råd og utvalg.
- Gjennomføring av evalueringer, herunder interne undersøkelser og Studiebarometeret.

I tillegg har studentene gjennom studentdemokratiet, herunder Studentparlamentet, Studentrådene og Programtillitsvalgte, medvirket gjennom en rekke kanaler og møteplasser i arbeidet med å styrke utdanningskvalitet og læringsmiljø.

Studentmedvirkning gjennom studentdemokratiet

I læringsmiljøutvalget er det 4 studentrepresentanter, hvorav 1 er læringsmiljøansvarlig i arbeidsutvalget i Studentparlamentet. Medvirkningen til denne gruppen er essensielt viktig da det er studenter som er fokusområdet til Høgskolen i Østfold.

Studentene har hatt jevnlig dialog med studentparlamentet, og hva deres syn på læringsmiljø er, via studentrepresentanten fra Arbeidsutvalget (AU). Et konkret tiltak for jevnlig dialog er at vedkommende har gitt en orientering fra møtene til AU og studentleder, og bedt om kontinuerlig tilbakemelding på hva de er fornøyd og ikke fornøyd med.

Følgende tiltak i regi av studentene knyttet til det organisatoriske læringsmiljøet har vært gjennomført for perioden:

- Valg av 4 representanter for LMU. 1 student er fra LU, 2 fra ØSS og 1 fra IT.
- Studentparlamentet gjennomførte Studieseminar 6. februar 2020 med temaet fysisk og psykisk helse. Ordførerne fra begge vertskommuner deltok i debatt knyttet til hva kommunene kan bidra med for studentene. Studentsamskipnaden orienterte om deres tilbud og begge studentsamfunnene orienterte om sine aktiviteter for studenter. Hovedinnlegget for seminaret stod Adrian Lund for, hvor han snakket om hvordan han med Tourettes syndrom har håndtert både studier og livet generelt med sine mange oppturer og nedturer som følge av lidelsen.
- Deltakelse på NOKUT's konferanse hvor resultater fra Studiebarometeret 2019 ble presentert. Konferansen varte over to dager og var meget relevant for studentene, da dette også er en arena for å både bli kjent med andre studenter som jobber med læringsmiljø nasjonalt, samt faglig påfyll knyttet til undersøkelsens muligheter og utfordringer. Det anbefales at studenter deltar på tilsvarende arrangement også i fremtiden da det også gir en ekstra motivasjonsboost for deres arbeid og rolle.
- Student var nestleder i utvalget for 2020, og gjennomførte også formøter for utvalgets nye studenter slik at disse skulle inkluderes godt for ny periode.

Oversikt over innkommende meldinger gjennom Si ifra

I det følgende gjøres det kort rede for meldingene som har kommet inn i løpet av kalenderåret 2020 til «Si ifra» – høgskolens system for tilbakemeldinger og avvik og som omhandler læringsmiljøet. Meldingene har primært kommet inn ved at studenter fyller ut et skjema via høgskolens nettsider, som administreres av læringsmiljøkonsulent og videresendt til ansvarlig avdeling/enhet for videre håndtering og oppfølging.

Det har i løpet av 2020 kommet inn totalt 48 meldinger gjennom Si ifra, jfr. figur under. Til sammenligning var det 75 meldinger i 2019.

Kategori av læringsmiljøet	Antall saker
Digitale læringsmiljø	3
Fysiske læringsmiljø	28
Organisatorisk læringsmiljø	5
Pedagogiske læringsmiljø	5
Psykososiale læringsmiljø	7
INNMELDT totalt via Si ifra	48

Oversikten viser at de fleste saker omhandler det fysiske læringsmiljøet (58 %), og da i all hovedsak knyttet til innemiljø (temperatur og luftkvalitet). Dette har vært avvik som har blitt rettet innen rimelig tid i henhold til gjeldende rutiner. Som tidligere er det imidlertid utfordrende å få til en god styring av temperatur gjennom hele året i enkelte lokaler.

Når det gjelder meldinger knyttet til det organisatoriske læringsmiljøet, har dette vært saker knyttet til tilgjengelighet, taushetsplikt, informasjon og oppfølging av smittevernstiltak. Meldinger knyttet til det digitale læringsmiljøet har omhandlet digital undervisning og meldinger knyttet til det pedagogiske læringsmiljøet har vært forhold knyttet til undervisning og bekymring for faglig kvalitet ved ansettelsessak.

I 2020 har det kommet inn seks varslingsaker via Si ifra, mot fem i 2019. Disse har omhandlet ulike forhold knyttet til det psykososiale læringsmiljøet, deriblant mobbing, trakassering og seksuell trakassering. Alle varslingsaker har blitt fulgt opp av ansvarlige ledere.

Utvalgets hovedaktiviteter i 2020

Læringsmiljøutvalget hadde sitt første møte for året den 9. januar hvor årsplan og budsjett for den aktuelle perioden ble vedtatt. Dette har vært styrende for utvalgets aktiviteter, samtidig som pandemien har preget arbeidet både ved type saker som er løftet fra studenter og utvalgets medlemmer, samt noe lavere aktivitet både ved egen institusjon og hos samarbeidspartnere for øvrig.

Orienteringer

Det har vært stort fokus på orientering fra forskjellige aktører ved Høgskolen i Østfold og da særlig knyttet til ulike forhold som følge av pandemien. Dette har blant annet omhandlet studentenes behov for forutsigbarhet med hensyn til tilstedeværelse/fysiske forelesninger på campus, bruk av munnbind på campus, studentenes behov for flere fysiske treff og gjennomføring av digitale forelesninger. Videre har utvalget blant annet mottatt orienteringer om prosjektet Attraktiv studentby, prosjekt Campusutviklingsplan, prosjekt Studiestart, fadderuken og resultater fra workshopen *Alternative arenaer – hvordan fanger vi opp studentene?*

Interne høringer ved HiØ

Læringsmiljøutvalget har deltatt og gitt tilbakemeldinger / innspill på to høringer i 2020. Høringer er en viktig kilde til informasjon og medvirkning, og da spesielt i forhold til studentmedvirkning gitt utvalgets sammensetning med 50 % studentrepresentasjon.

Høringssakene i 2020 gjaldt ny UH-lov, og HiØs egne faglige omorganisering.

Innspill til høgskolens aktivitetsplan

I Læringsmiljøutvalgets møte 24.09.2020 ble det vedtatt å sende to innspill til høgskolens aktivitetsplan. Det var ønskelig å kartlegge studentenes digitale læringsmiljø, samt at OLA (Online learning assistant) skulle være en institusjonell satsning.

Dialog med fagavdelingene

I 2019 startet en pilot for dialogmøter med fagavdelingene. Det har i flere møter i 2020 blitt diskutert metode for informasjonsutveksling med avdelingene. Flere forslag har kommet opp, og det skal opprettes en arbeidsgruppe for å avklare hvilken form som er mest hensiktsmessig, hvilke spørsmål man ønsker svar på, etc. Det tas sikte på å starte dette arbeidet i en eller annen form når faglig omorganisering har "satt seg".

Læringsmiljøpris

I Læringsmiljøutvalgets møte 29.10.2020 ble det fremmet forslag fra nestleder om å innføre en læringsmiljøpris. Forslaget ble i utgangspunktet ønsket velkommen, men før det vedtas at LMU ønsker å innføre en slik pris, må det innhentes mer informasjon. Det ble derfor opprettet en arbeidsgruppe som skal innhente informasjon og lage en vurdering. Saken tas så opp igjen i LMU.

Samarbeid, tilsyn og støtte til læringsmiljøtiltak

Læringsmiljøutvalget samarbeider med ulike aktører både internt og eksternt. Prorektor for utdanning utgjør en naturlig kobling mellom LMU og Utdanningskvalitetsutvalget(UKU) og Læringsmiljøkonsulent jobber innenfor en rekke områder ved institusjonen som sikrer utvalget mange tangeringspunkter i det helhetlige arbeidet med læringsmiljøet.

Læringsmiljøutvalget har i samarbeid med Utdanningskvalitetsutvalget (UKU) nedsatt en arbeidsgruppe for utarbeidelse av informasjons – og holdningskampanje knyttet til universell

utforming av det digitale læringsmiljøet. Kampanjen skal resultere i en film produsert av studenter som retter seg mot ansatte. Filmen forventes klar i begynnelsen av 2021.

NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning) gjennomførte i 2020 tilsyn med Høgskolen i Østfolds systematiske kvalitetsarbeid. Som en del av institusjonsbesøket, ble både ansatt – og studentrepresentanter, samt Læringsmiljøkonsulent intervjuet av sakkyndig komité den 13.10.2020. Utvalget ser frem til komitéens endelige innstilling som vil foreligge i begynnelsen av 2021, hvor læringsmiljø utgjør ett av høgskolens seks definerte kvalitetsområder.

Læringsmiljøutvalget disponerer midler som studenter og ansatte kan søke om til gjennomføring av læringsmiljøtiltak. Utvalget reviderte retningslinjer for tildeling og støttet tiltaket *Hackethon om attraktiv studentby* med kr 10.000,- i 2020. LMU vil forsøke å synliggjøre ordningen ytterligere slik at det kan gjennomføres flere tiltak for studenter den kommende tiden.

Oppfølging av Handlingsplan for universell utforming

Læringsmiljøutvalget har i samarbeid med Læringsmiljøkonsulent vært pådriver for utarbeidelse av ny handlingsplan for universell utforming. Dette arbeidet ble påbegynt i 2019 hvor endelig [Handlingsplan for universell utforming av læringsmiljøet ved Høgskolen i Østfold 2020 – 2024](#) ble godkjent av Høgskoledirektør 06.08.2020. LMU skal følge opp handlingsplanens mål og tiltak gjennom perioden.

I den nye likestillings- og diskrimineringsloven er krav til universell utforming av IKT inkludert til å også gjelde opplærings- og utdanningssektoren. Lovkravet gjelder alle nye og eksisterende systemer og løsninger fra 1. januar 2021, hvilket innebærer at blant annet høgskolens nettsider, læringsplattform, undervisningsmateriell, pensum og digital eksamen skal være universelt utformet. Med bakgrunn i dette har utvalget rettet er særlig fokus på oppfølging av handlingsplanen knyttet til det digitale læringsmiljøet.

Tiltak for universell utforming av det digitale læringsmiljøet

Følgende tiltak har blitt iverksatt i 2020:

- Seksjon for marked og kommunikasjon har tatt inn e-læringskurs i Universell utforming for skribenter fra Digdir (<https://laeringsplattformen.difi.no/>) som en obligatorisk del i opplæringen av nye publisister til høgskolens nettsider.
- I regi av Seksjon for pedagogisk utvikling og læring har universell utforming av det digitale læringsmiljøet både blitt integrert som del av basisstudiet i Universitets- og høgskolepedagogikk, samt gjort til et viktig fokus- og kompetanseområde i arbeidet til læringsstøttesenteret. Senteret har tilbudt åpne opplæringskurs med fokus på egnede støtteverktøy på ukentlig basis i hele høstsemesteret (2020), og fortsetter med det samme i vårsemesteret (2021). Opplæringen har tre innretninger:
 1. Generell innføring i universell utforming av det digitale læringsmiljøet.
 2. Dokumenter i MS-Office og Canvas med vekt på hvilke hjelpemidler som er innebygget i applikasjonene.
 3. Teksting av video og lydfiler.

Tiltak for universell utforming av det fysiske læringsmiljøet

Når det gjelder oppfølging av universell utforming av det fysiske læringsmiljøet i henhold til handlingsplanen, er følgende tiltak gjennomført i 2020:

Generelt:

- Handlingsplanplan for universell utforming er implementert i Seksjon eiendom.

Stuedsted Halden:

- Statsbygg har slutført sin rapport vedrørende UU i byggene. All informasjon er lagt ut i websiden bygg for alle: <https://byggforalle.no/bygning/151859>. Der følges det opp at alle nye byggeprosjekter handler innfor rammene til handlingsplanplan for universell utforming med bla tilgang til alle arealer, dørbredder, høyder på lysbrytere etc.
- Det har vært avhold møte med Studentleder vedrørende funksjonsnedsettelse og rømning ifm brann. Dette arbeidet er ikke ferdig.

Stuedsted Fredrikstad:

- Vista utredning har utarbeidet en plan for UU i alle byggene. Planen inneholder også forslag til tiltaksplan med budsjett. Det er startet arbeid med å kjøpe inn tjenester for å tilrettelegge. Arbeidene vil bli avsluttet i 2021.
- I forbindelse med bytte av kortlesersystem vil det også bli kontrollert at kortlesere og brytere er satt i riktig høyde.
- Det er utarbeidet en egen handlingsplan for UU i nye leiearealer (ca. 2000 m²) for avdeling helse og velferd i «Dreieværste». Planen følges opp mot byggherre. Avsluttes i 2021.

Et sentralt tiltak i handlingsplanen for å sikre tilgjengelighet til det fysiske læringsmiljøet, er gjennomføring av verneunder med studenter. Som nevnt i årsrapport for 2019 skal dette igangsettes i løpet av 2021 med bakgrunn i publiserte rapporter for begge studiesteder via sidene www.byggforalle.no og dertil dokumentasjon på tilfredsstillende standard.

Utvalgets Årsplan og budsjett for 2021

Årsplanen bygger følgelig opp rundt de temaer og behov som LMU har gjengitt i denne årsrapporten, og utgjør således også utvalgets årshjul. Årsplanen er ikke uttømmende / statisk, men inneholder hovedaktivitetene som er planlagt det kommende året.

Årsplan for Læringsmiljøutvalget 2021		
Tidspunkt:	Tema:	Budsjett:
Februar	<ul style="list-style-type: none">• Orientering Årsrapport Studentombudet• Tiltak i HiØs Aktivitetsplan og budsjett 2021• Orientering fysisk læringsmiljø og handlingsplan for universell	

	<ul style="list-style-type: none"> • utforming v/ leder bygningsmessig drift • Orientering opprettelse av læringsmiljøpris v / arbeidsgruppe 	
Mars	<ul style="list-style-type: none"> • Resultater fra Studiebarometeret v/ Kvalitetsrådgiver • Orientering om høgskolens campusutviklingsplan v/ Jan-Lorang Brynildsen 	
April	<ul style="list-style-type: none"> • Status arbeid med dialogmøter mellom LMU og fakultene v/ arbeidsgruppe • Orientering psykososialt læringsmiljø og studentvelferd v/SiØ 	
Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Status ordning med Online Learning Assistant (OLA) v/ prorektor for utdanning • Orientering digitalt læringsmiljø og handlingsplan for universell utforming 	
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Status studiestart og fadderuken 2021 • Status ny faglig organisering • Status prosjekt Attraktiv studentby v / prorektor for samfunn og samhandling • Semesteravslutning: takke av gamle medlemmer og ønske nye velkommen. Eventuelt overlapp (valg i mai) 	Møtevirksomhet: 2 500
August	<ul style="list-style-type: none"> • Valg av leder (student) og nestleder (ansatt) • Orientering / opplæring nye medlemmer – avspark 	
September	<ul style="list-style-type: none"> • Planlegge læringsmiljøfagdag – opprette arbeidsgruppe • Evaluering av studiestart/fadderuken • Status oppstart vernerunder for studenter • Orientering fra Studentombudet 	
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Innspill til Aktivitetsplan 2022 • Avviksmeldinger gjennom Si ifra • Nasjonal konferanse om inkluderende læringsmiljø? • Orientering om studieveiledning og tilrettelegging ved HiØ 	Konferanse: 20 000

November	<ul style="list-style-type: none"> • Oppstart dialogmøte med fakultetene • Læringsmiljøfagdag • Orientering pedagogisk læringsmiljø v/ PULS 	Fagdag: 25 000
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Innspill til direktørens forslag til Aktivitetsplan og budsjettrammer 2022 	Møtevirksomhet: 2 500 Honorar leder: 5 000
		Totalt budsjett 60 000

Oppsummering og utvalgets anbefalinger

Læringsmiljøutvalget har fungert tilfredsstillende i 2020, både i perioden med student og ansatt som utvalgsledere. Utvalget har hatt mange saker til behandling, hvor leder, nestleder og sekretær har hatt arbeidsutvalgsmøter i forkant av hvert møte for å sikre både god saksforberedelse og studentmedvirkning. Gjennom dialogmøter med fagavdelingene 2019 opplevde utvalget å få økt kunnskap om det lokale læringsmiljøet, og anser det derfor som viktig å implementere denne ordningen fra høsten 2021 når ny faglig organisering er på plass. Utvalget har videre etablert en god systematikk for innhenting av informasjon knyttet til gjennomførte tiltak, hvor høgskolens ulike administrative avdelinger og Studentsamskipnaden i Østfold bidrar under de ulike områdene for læringsmiljøet hvor de har sitt ansvarsområde. Videre opplever utvalget det som meningsfullt å få mulighet til å komme med innspill knyttet til ulike høringer, hvor gjennomslag for både satsningsområder og orienteringer i utvalgsmøter er andre faktorer som bidrar til god kunnskap.

Koordinator for oppfølging av arbeidet med universell utforming

Det er lagt ned et betydelig arbeid med vedtatte Handlingsplan for universell utforming 2020-2024, hvor LMU vil ha en rolle i å følge opp mål og tiltak i henhold til denne. Imidlertid ser utvalget at dette er et tverrfaglig og sammensatt felt som krever samhandling mellom ulike avdelinger og enheter, hvor helhetlig kunnskap om universell utforming og organisasjonen er viktige forutsetninger for å både imøtekomme lovkrav og ivareta og utvikle kunnskapsfeltet. For å styrke dette arbeidet mener utvalget at det kan være hensiktsmessig å tildele en ansatt rollen som koordinator for universell utforming slik at dette både som kunnskapsfelt, strategi og virkemiddel bidrar til økt inkludering av alle studentgrupper. Det bør i denne sammenheng også sikres et godt samarbeid mellom koordinator og tilretteleggingsgruppen for studenter med nedsatt funksjonsnivå, hvor koordinator også vil være en viktig bidragsyter for høgskolens rapportering til Kunnskapsdepartementet knyttet til universell utforming og tilrettelegging. Det vises i denne sammenheng blant annet til Universitetet i Agder som har etablert tilsvarende ordning med en egen koordinator for universell utforming.

Styrke utvalgets rolle som medvirkende og rådgivende organ i det systematiske kvalitetsarbeidet

I henhold til utvalgets mandat har LMU ansvar for å bidra til at høgskolen ivaretar og videreutvikler studentenes helhetlige læringsmiljø og skal dertil bidra til at dette er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, miljø og sikkerhet. Dette innebærer å nøye følge utviklingen i spørsmål relatert til dette og delta i planlegging av tiltak vedrørende læringsmiljø, hvor arbeidet skal dokumenteres og inngå som en del av høgskolens systematiske kvalitetsarbeid. Læringsmiljøkvalitet inngår som ett av seks kvalitetsområder i høgskolens kvalitetssystem for utdanning, hvor LMU er en sentral arena for studentmedvirkning og dertil det organisatoriske læringsmiljøet.

Utvalget har i så henseende en sentral rolle både som et medvirkende og rådgivende organ ved institusjonen, hvor utvalget ser at det finnes rom for forbedring knyttet til økt involvering i sentrale prosesser og beslutninger som har innvirkning på de ulike deler av studentenes læringsmiljø. Eksempelvis møblering av fellesarealer og studentarbeidsplasser, utforming av nettsider og informasjonsskjermer, bygningsmessige endringer, ulike prosjekter og arbeidsgrupper (eks. Campusutviklingsplan og Attraktiv studentby). Primært erfarer utvalget medvirkningen på institusjonsnivå som å være av en mer generell karakter, og da i all hovedsak gjennom felles høringer. Utvalget mottar i liten grad formelle forespørsler fra institusjonens ledelse som spesifikt omhandler læringsmiljøet og mener at økt involvering også vil kunne styrke kunnskapsgrunnlaget for fremtidige beslutninger. Det foreslås derfor at en eventuelt bør se på om det kan tas grep i kvalitetssystemet for å sikre økt systematikk rundt de beskrevne forhold.